

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Освітньої програми:	Право
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
за спеціальністю:	08 Право
галузі знань:	081 Право

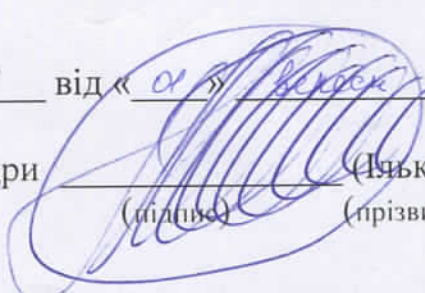
Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільний процес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Право».

Розробник:

доктор юридичних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Ільків Олег Васильович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол № 1 від «01» вересня 2022 року

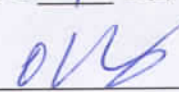
Завідувач кафедри (Ільків О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Право» зі спеціальності 081 Право, галузь знань 08 Право

Гарант освітньої програми (проф. Богатирьов І.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 1 від «01» вересня 2022 року

Голова (Оверчук О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3+8	Галузь знань 08 Право	обов'язковий компонент освітньої програми	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
	Освітня програма Право	Семестр	
		3-й, 4-й	3-й, 4-й
		Лекції	
Загальний обсяг годин – 330	Освітній ступінь: бакалавр	20+50 год.	10+24 год.
		Практичні, семінарські	
		16+68 год.	6+16 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		54+122	74+200
		Вид семестрового контролю: екзамен, залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: опанування студентами основних положень чинного цивільного процесуального законодавства України, що регулює суспільні відносини у сфері здійснення правосуддя у цивільних справах, а також отримання навичок застосовування відповідних нормативних актів, складання цивільних процесуальних документів, вирішування конкретних практичних питань, пов'язаних із застосуванням норм цивільного процесуального права та відстеження змін в поточному законодавстві. Студенти повинні оволодіти практичними навичками роботи з відповідними законами, підзаконними нормативними актами, використанням спеціальної юридичної термінології з навчальної дисципліни цивільний процес

Завдання:

- засвоєння нормативних приписів цивільного процесуального законодавства щодо: поняття цивільного процесуального права України та його системи, цивільного процесуального законодавства; поняття та завдань цивільного судочинства; учасників цивільно-процесуальних правовідносин, їх прав та обов'язків; цивільно-процесуальних строків; доказів та доказування у цивільному процесі; порядку розгляду цивільних спорів у судах першої інстанції; в порядку наказного та окремого провадження у судах цивільної юрисдикції; процедури апеляційного, касаційного перегляду рішень (ухвал) судів, порядку перегляду справ Верховним судом України та у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами; особливостей цивільного процесу з іноземним елементом;
- вивчити основні наукові погляди, які обґрунтовують юридичну природу того чи іншого цивільно-процесуального поняття;
- сформулювати вміння логічно мислити й застосовувати методи наукового пізнання у процесі засвоєння цивільного процесу;
- застосовувати отримані знання при вивченні інших галузей приватного права в межах національної правової системи;
- сформулювати вміння вирішувати колізійні ситуації та усувати прогалини в законодавстві шляхом застосування аналогії права та аналогії закону;
- поєднувати теоретичні та практичні знання при вирішенні завдань практичного спрямування.

Під час лекційних та практичних занять, самостійної роботи студенти, майбутні фахівці з права, **набувають таких компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові компетентності).**

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з

таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Опанувавши дисципліну «Цивільний процес» студенти повинні володіти такими **результатами навчання:**

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні положення про цивільний процес

Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Принципи цивільного процесуального права

Цивільний процесуальний порядок захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, інтересів держави.

Поняття цивільного процесуального права, його значення. Цивільно-процесуальне законодавство, межі його дії. Аналогії. Поняття і види цивільного судочинства. Цивільне судочинство і його стадії.

Поняття та види принципів цивільного процесуального права. Загально-правові принципи. Принцип законності. Принцип верховенства права. Принцип здійснення правосуддя лише судом. Галузеві принципи цивільного процесуального права. Принцип диспозитивності цивільного процесу. Принцип безпосередності цивільного процесу. Принцип гласності цивільного процесу. Принцип рівності сторін цивільного процесу. Принцип усності цивільного процесу. Принцип державної мови цивільного судочинства.

Тема №2. Цивільне судочинство. Цивільна юрисдикція

Поняття цивільного судочинства. Завдання цивільного судочинства.

Види цивільного судочинства.

Загальна характеристика позовного провадження. Загальна характеристика наказного провадження. Загальна характеристика окремого провадження.

Поняття стадії цивільного судочинства. Провадження у справі у суді першої інстанції. Апеляційне провадження. Касаційне провадження. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Виконавче провадження.

Поняття та види цивільної юрисдикції. Цивільна юрисдикція суду. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність). Виключна підсудність.

Тема №3. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин

Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Передумови і підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин.

Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Загальна характеристика суду як суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин.

Загальна характеристика осіб, які зацікавлені у розгляді цивільної справи.

Загальна характеристика осіб, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу. Загальна характеристика осіб, які сприяють розгляду і вирішенню цивільної справи по суті.

Зміст цивільних процесуальних правовідносин. Об'єкт цивільних

процесуальних правовідносин.

Конституція України про систему судів України. Закон України «Про судоустрій і статус суддів». Система судів загальної юрисдикції. Загальна характеристика завдань судів першої, апеляційної та касаційної інстанції. Завдання Верховного суду України.

Склад суду. Цивільні справи, які розглядаються колегіально у судах першої інстанції. Склад суду вище стоячих судів.

Підстави для відводу судді. Порядок розгляду заяви про відвід судді.

Правовий статус суддів та присяжних у цивільному процесі.

Тема №4. Сторони у цивільному процесі

Поняття та ознаки сторін у цивільному процесі. Загальні процесуальні права та обов'язки сторін. Спеціальні процесуальні права та обов'язки сторін. Процесуальна співучасть.

Заміна неналежного відповідача, залучення співвідповідачів.

Процесуальне правонаступництво.

Тема №5. Треті особи у цивільному процесі. Інші учасники цивільного процесу. Процесуальне представництво

Поняття і види третіх осіб. Поняття третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги. Порядок вступу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги у цивільний процес. Права та обов'язки третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги.

Поняття третіх осіб, які не заявляють самостійних вимоги. Порядок вступу третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги у цивільний процес. Права та обов'язки третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги.

Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу. Права та обов'язки секретаря судового засідання. Права та обов'язки судового розпорядника.

Особи, які сприяють розгляду і вирішенню цивільної справи по суті. Права та обов'язки свідків в цивільному процесі. Права та обов'язки експертів та спеціалістів у цивільному процесі. Права та обов'язки перекладачів у цивільному процесі.

Особливості участі у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи й інтереси інших осіб.

Цивільна процесуальна правосуб'єктність прокурора, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також інших фізичних та юридичних осіб, які захищають права інших осіб.

Поняття та значення процесуального представництва.

Види представництва у цивільному процесі. Законне представництво. Особи, які є законними представниками. Договірне представництво.

Документи, які посвідчують договірне представництво.

Процесуальні повноваження представників у суді.

Змістовий модуль 2.

Проведення в суді першої інстанції. Перегляд судових рішень

Тема №6. Докази і доказування в цивільному процесі

Роль доказів і доказування у цивільному процесі. Поняття та види доказів у цивільному процесі.

Поняття та етапи доказування у цивільному процесі. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Характеристика окремих засобів доказування: пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників; показання свідків; письмові докази; речові докази; висновки експертів.

Тема №7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу

Поняття, значення і види процесуальних строків. Обчислення та закінчення цивільних процесуальних строків, наслідки їх пропущення. Зупинення перебігу процесуальних строків.

Поновлення та продовження процесуальних строків.

Поняття, види судових витрат та їх значення.

Судовий збір. Розмір судового збору. Випадки звільнення від сплати судового збору.

Витрати, пов'язані з розглядом судової справи: витрати на правову допомогу; витрати сторін та їх представників, що пов'язані з явкою до суду; витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів і проведенням судових експертиз; витрати, пов'язані з проведенням огляду доказів за місцем їх знаходження та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи.

Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.

Повернення судового збору. Розподіл судових витрат між сторонами.

Значення та засоби здійснення судових викликів і повідомлень, їх зміст.

Поняття та процесуальний порядок розшуку відповідача.

Поняття, види і функції санкцій цивільного процесуального права. Заходи процесуального примусу: попередження; видалення із залу судового засідання; тимчасове вилучення доказів для дослідження судом; привід свідка. Порядок застосування заходів процесуального примусу.

Тема 8. Позов

Поняття позову та його елементи. Види позовів.

Позовна заява та її реквізити. Об'єднання та роз'єднання кількох позовних вимог.

Право на судовий захист відповідача. Заперечення відповідача проти позову. Зустрічний позов.

Зміна позову. Відмова від позову. Визнання позову. Мирова угода.

Забезпечення позову. Способи забезпечення позову. Розгляд заяви про забезпечення позову.

Тема № 9. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження

Відкриття провадження у справі. Матеріально-правові і процесуально-правові наслідки відкриття провадження у справі.

Підстави для відмови у відкритті провадження. Правові наслідки відмови у відкритті провадження у справі.

Залишення позовної заяви без руху. Повернення заяви.

Письмові заяви учасників справи.

Поняття та значення підготовчого провадження. Завдання і строк підготовчого провадження.

Попереднє судове засідання. Мета, порядок та строк проведення попереднього судового засідання. Питання, що вирішуються у попередньому судовому засіданні.

Врегулювання спору за участю судді. Підстави проведення та порядок призначення врегулювання спору за участю судді. Порядок та строк проведення врегулювання спору за участю судді.

Судові виклики і повідомлення. Види судових повісток. Зміст судової повістки. Надіслання та вручення судових повісток. Розшук відповідача.

Тема № 10. Розгляд цивільних справ по суті

Поняття і значення стадії розгляду справи по суті. Завдання і строки розгляду справи по суті.

Судове засідання. Порядок проведення судового засідання. Повноваження головуючого у судовому засіданні. Участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції. Обов'язки осіб, присутніх у залі судового засідання

Фіксування цивільного процесу. Протокол судового засідання. Фіксування судового засідання технічними засобами. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, протоколу судового засідання та їх розгляд. Протоколи про окремі процесуальні дії.

Підстави і наслідки відкладення розгляду справи, оголошення перерви в розгляді справи.

Зупинення провадження у справі.

Закінчення справи без ухвалення судового рішення. Підстави й порядок закриття провадження по справі та залишення заяви без розгляду. Правові наслідки закриття провадження по справі та залишення заяви без розгляду.

Тема 11. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Заочний розгляд справи

Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.

Особливості розгляду судом справ у порядку спрощеного провадження.

Строк розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження.

Поняття та особливості заочного розгляду цивільної справи. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.

Заочне рішення та його перегляд. Форма і зміст заочного рішення. Форма і зміст заяви про перегляд заочного рішення. Розгляд заяви про перегляд заочного рішення. Скасування та оскарження заочного рішення.

Тема 12. Судові рішення

Поняття та види судових рішень.

Порядок ухвалення судових рішень та постановлення ухвал, їх форма.

Видача або направлення копій судового рішення учасникам справи.

Питання, які вирішуються судом під час ухвалення рішення. Зміст судового рішення як процесуального документа.

Зміст судового рішення як процесуального документа.

Засоби усунення недоліків рішення судом, який його постановив. Додаткове рішення суду. Роз'яснення рішення суду. виправлення описок і арифметичних помилок у судовому рішенні.

Законна сила судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Ухвали суду першої інстанції. Види ухвал суду першої інстанції. Зміст ухвали суду. Окремі ухвали суду.

Тема 13. Наказне провадження. Окреме провадження

Поняття та особливості наказного провадження. Вимоги за якими може бути виданий судовий наказ.

Заява про видачу судового наказу. Порядок звернення із заявою про видачу судового наказу. Розгляд заяви про видачу судового наказу. Підстави для відмови у видачі судового наказу.

Судовий наказ. Вимоги до судового наказу. Надіслання боржникові копії судового наказу. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

Поняття та загальна характеристика окремого провадження в цивільному судочинстві.

Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Процесуальні особливості судового розгляду справ окремого провадження

Тема 14. Перегляд судових рішень

Загальна характеристика апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції.

Право апеляційного оскарження та порядок його реалізації. Строки апеляційного оскарження. Форми і зміст апеляційної скарги. Порядок подання апеляційної скарги.

Повноваження суду апеляційної інстанції.

Загальна характеристика касаційного провадження. Суд касаційної інстанції.

Право касаційного оскарження та порядок його реалізації. Строк касаційного оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання.

Повноваження суду касаційної інстанції.

Загальна характеристика перегляду судових рішень за нововиявленими

або виключними обставинами. Підстави перегляду. Строк подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Розгляд заяви.

Тема 15. Виконання судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)

Загальна характеристика примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб)

Рішення суду, що звертаються до примусового виконання і виконавчі документи. Зміст виконавчого листа. Видача дубліката виконавчого листа. Строк пред'явлення виконавчих документів до виконання.

Повноваження суду, щодо питань виконавчого провадження.

Поворот виконання судових рішень. Порядок вирішення питання про поворот виконання судових рішень. Строк подання заяви про поворот виконання судових рішень.

Судовий контроль за виконанням судового рішення. Право на звернення зі скаргою до суду. Строки, порядок звернення зі скаргою. Судове рішення за скаргою.

Визнання і виконання в Україні рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів.

Міжнародна правова допомога у цивільних справах. Виконання судових доручень іноземних судів і звернення судів України з дорученнями до іноземних судів.

Надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні положення про цивільний процес												
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Принципи цивільного процесуального права	18	4	4			10	18	2	2			14
Тема 3. Цивільне судочинство. Цивільна юрисдикція	18	4	2			12	18	2				16
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин	18	4	4			10	18	2	2			14
Тема 4. Сторони у цивільному процесі	18	4	2			12	18	2				16
Тема 5. Треті особи у цивільному процесі. Інші учасники цивільного процесу. Процесуальне представництво	18	4	4			10	18	2	2			14
Усього за змістовим модулем 1	90	20	16			54	90	10	6			74
Змістовий модуль 2. Проведення в суді першої інстанції. Перегляд судових рішень												
Тема 6. Докази і доказування в цивільному процесі	24	6	6			12	24	2	2			20
Тема 7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу	24	6	8			10	24	2				22
Тема 8. Позов	24	4	6			14	24	2	2			20
Тема 9. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження	24	4	8			12	24	2	2			20
Тема 10. Розгляд цивільних справ по суті	24	6	6			12	24	4				20
Тема 11. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Заочний розгляд справи	24	6	8			10	24	2	2			20
Тема 12. Судові рішення	24	6	6			12	24	2	2			20

Тема 13. Наказне провадження. Окреме провадження	24	4	8			12	24	2	2			20
Тема 14. Перегляд судових рішень	24	4	6			14	24	4	2			18
Тема 15. Виконання судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)	24	4	6			14	24	2	2			20
Усього за змістовим модулем 2	240	50	68			122	240	24	16			200
Усього годин	330	70	84	-	-	176	330	34	22	-	-	274

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Принципи цивільного процесуального права	4
Тема 3. Цивільне судочинство. Цивільна юрисдикція	2
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин	4
Тема 4. Сторони у цивільному процесі	2
Тема 5. Треті особи у цивільному процесі. Інші учасники цивільного процесу. Процесуальне представництво	4
Тема 6. Докази і доказування в цивільному процесі	6
Тема 7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу	8
Тема 8. Позов	6
Тема 9. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження	8
Тема 10. Розгляд цивільних справ по суті	6
Тема 11. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Заочний розгляд справи	8
Тема 12. Судові рішення	6
Тема 13. Наказне провадження. Окреме провадження	8
Тема 14. Перегляд судових рішень	6
Тема 15. Виконання судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)	6
Разом:	84

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Принципи цивільного процесуального права	10
Тема 3. Цивільне судочинство. Цивільна юрисдикція	12
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин	10
Тема 4. Сторони у цивільному процесі	12
Тема 5. Треті особи у цивільному процесі. Інші учасники цивільного процесу. Процесуальне представництво	10
Тема 6. Докази і доказування в цивільному процесі	12

Тема 7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу	10
Тема 8. Позов	14
Тема 9. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження	12
Тема 10. Розгляд цивільних справ по суті	12
Тема 11. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Заочний розгляд справи	10
Тема 12. Судові рішення	12
Тема 13. Наказне провадження. Окреме провадження	12
Тема 14. Перегляд судових рішень	14
Тема 15. Виконання судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)	14
Разом:	176

7. Завдання для самостійного опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Кількість балів
Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права. Принципи цивільного процесуального права	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	12
Тема 3. Цивільне судочинство. Цивільна юрисдикція	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	12
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді.	12
Тема 4. Сторони у цивільному процесі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	12
Тема 5. Треті особи у цивільному процесі. Інші учасники цивільного процесу. Процесуальне представництво	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	12
Тема 6. Докази і доказування в цивільному процесі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	6
Тема 7. Цивільні процесуальні строки. Судові витрати. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	6
Тема 8. Позов	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	6

Тема 9. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	6
Тема 10. Розгляд цивільних справ по суті	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	6
Тема 11. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження. Заочний розгляд справи	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	6
Тема 12. Судові рішення	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Експрес опитування. Анотування основних джерел з теми.	6
Тема 13. Наказне провадження. Окреме провадження	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	6
Тема 14. Перегляд судових рішень	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	6
Тема 15. Виконання судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб)	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	6

Індивідуальні завдання

1. Пошук та складання розширеного переліку нормативно-правових актів Цивільного процесу України ”.
2. Підготовка та проведення презентації на тему „Переваги і недоліки Цивільного процесуального кодексу України ”.
3. Складання кросворду за темою „Принципи цивільного процесуального права ”.
4. Огляд нормативно-правової бази та літератури на тему: „Роль суду в цивільному диспозитивному процесі ”.
5. Підготовка та проведення презентації на тему: „Шляхи удосконалення українського судочинства: погляд у минуле і сьогодення ”.
6. Написання есе на тему: „Проблемні питання об’єднання та роз’єднання позовних вимог: теорія і практика ”.
7. Складання процесуального документу:
24 березня 2015 року Іванов здав у найм Петрову квартиру №5 в будинку 4 по вул. Проскурівській, що в м. Рівне. Згідно п.1 Договору строк договору найму складає 5 років - з 24.03.2015 року по 23.03.2020 року.
Згідно п.4 укладеного договору, Петров брав на себе зобов’язання щомісячно сплачувати комунальні послуги у розмірі діючих розцінок. Однак, на теперішній час через систематичне порушення Петровим умов договору утворилась заборгованість у розмірі 2422, 32 гривні.
Крім цього, відповідно до п.9 договору Іванов передав Петрову житлове приміщення у належному стані та чистоті. За час проживання у квартирі Петров привів квартиру у занедбаний стан: квартира брудна, руйнуються комунікації, від сусідів він постійно чує скарги на Відповідача.
При особистому зверненні Іванова до Петрова з метою перевірки порядку в квартирі

його ображають, б'ють, проганяють. У зв'язку з цим він неодноразово пропонував Відповідачу погасити заборгованість, розірвати договір найму та виселитися з квартири. Однак, Петров відмовився від цього.

Враховуючи умови викладеної ситуації складіть схему позовної заяви від імені Іванова. Судом, до якого належить звернутися, є Рівненський міськрайонний суд. При недостатності вихідних умов, змодельуйте їх самостійно.

8. Підготовка та проведення презентації на тему: „Вимоги, що пред'являються до судового рішення в цивільному процесуальному законодавстві”.

9. Ситуаційне завдання:

До суду звернулася мати малолітнього Іванова (13 р.) з позовом про стягнення з транспортного підприємства на його користь одноразово 50000 грн. як компенсацію за шкоду, заподіяну здоров'ю.

Ви суддя. Визначте склад осіб, які братимуть участь у справі.

При цьому врахуйте наступні обставини:

- автомобілем управляв Петров, який на підставі трудового договору працює водієм в автотранспортному підприємстві;

- автомобілем управляв Петров, який на підставі трудового договору працює водієм в автотранспортному підприємстві, однак, ДТП скоїв не під час виконання своїх трудових обов'язків, а під час так званої «халтури» - перевозив меблі своїм знайомим;

- як виявилось, мати Іванова була позбавлена батьківських прав. Малолітній Іванов знаходиться на вихованні свого опікуна Сидорової.

Чи можна у процес залучити школу, у якій навчається Іванов, якщо врахувати, що ДТП було скоєне під час перерви між уроками?

Які докази, на Ваш погляд, повинні надати суду представники неповнолітнього Іванова?

10. Підготовка доповіді з проблем перегляду судових рішень на підставі встановлення комітетом з прав людини ООН порушення Україною міжнародних зобов'язань.

8. Методи навчання

1. Лекції із застосуванням пояснювально-ілюстративного методу, із використанням роздаткового матеріалу та мультимедійних презентацій.

2. Практичні заняття з застосуванням інтерактивних методів проведення практичних занять (режим бесіди, діалогу).

3. Складання опорного конспекту теми, побудова структурної схеми окремого питання, систематизація інформації у вигляді таблиці тощо;

4. Методи та прийоми активізації навчальної діяльності студента під час лекційних та практичних завдань (дискусія, дебати тощо).

5. Поточне консультування. Самостійна робота студентів з літературними та Інтернет-джерелами.

6. Презентація результатів виконаних завдань та досліджень студентом.

9. Методи контролю

При вивченні здобувачами дисципліни «Цивільний процес» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;

- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;

- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти:

1. Правова природа цивільного судочинства
2. Поняття, значення і система принципів цивільного процесуального права
3. Диспозитивність – основоположний принцип цивільного процесуального права
4. Принцип законності в цивільному процесі
5. Характеристика проваджень в цивільному судочинстві
6. Сутність цивільних процесуальних правовідносин
7. Сторони як суб'єкти позовного провадження
8. Процесуальна співучасть
9. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин
10. Правовий статус інших учасників цивільного процесу
11. Поняття, значення і види процесуальних строків
12. Витрати, пов'язані з розглядом справи в суді
13. Заходи процесуального примусу
14. Позовне провадження та його правова природа
15. Види позовів, критерії їх класифікації та значення для практики
16. Особливості способів захисту відповідача від заявленого позову
17. Поняття і особливості доказування
18. Предмет доказування як правова категорія
19. Показання свідків як засіб доказування
20. Судові виклики і повідомлення в цивільному процесі
21. Поняття і види рішень суду
22. Заочне рішення в цивільному судочинстві
23. Підготовка справи до судового розгляду як стадія цивільного процесу
24. Фіксування цивільного процесу
25. Правова природа наказного провадження
26. Особливості процесуального порядку обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання її недієздатною та відновлення цивільної дієздатності фізичної особи
27. Особливості провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами
28. Виконання судових рішень як стадія цивільного процесу
29. Особливості розгляду судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності
30. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб
31. Правонаступництво у цивільному процесі: матеріальний та процесуальний аспект.
32. Особливості предмету цивільного процесуального права
33. Порівняльно-правовий (компаративістський) аналіз цивільного процесу з іншими видами юридичних процесів
34. Місце цивільного процесуального права в правовій системі України
35. Аналогія права і аналогія закону в цивільному судочинстві
36. Класифікація принципів цивільного процесу
37. Принцип гласності та відкритості судового розгляду цивільних справ
38. Поняття, значення і види цивільної юрисдикції
39. Підстави виникнення, зміни і припинення цивільних процесуальних правовідносин
40. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин

41. Особливості участі третіх осіб у цивільному процесі
42. Участь у цивільному процесі органів та осіб, які захищають права, свободи та інтереси інших осіб: питання теорії і практики
43. Представництво в цивільному процесі
44. Судові витрати в цивільному судочинстві
45. Юридична відповідальність в цивільному процесі
46. Мирова угода в цивільному процесі
47. Позов як процесуальний засіб порушення цивільної справи у суді
48. Забезпечення позову
49. Судові докази: поняття і види
50. Процес доказування та його стадії
51. Правова характеристика підстав звільнення від доказування
52. Висновок експерта як засіб доказування
53. Особливості судового розгляду цивільних справ
54. Ускладнення у ході судового розгляду цивільних справ
55. Правова природа судових рішень
56. Особливості розгляду справ у порядку окремого провадження
57. Судовий наказ як особлива форма судового рішення
58. Особливості процесуального порядку видачі судового наказу
59. Сутність і значення стадії апеляційного перегляду судових рішень
60. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах.
61. Зупинення, продовження і поновлення процесуальних строків
62. Встановлення фактів, що мають юридичне значення у порядку окремого провадження
63. Процесуальний порядок надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку
64. Особливості правової природи норм цивільного процесуального права.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
12	12	12	12	12		

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 2											
T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати	відмінно

		теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Посібники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

14. Рекомендована література

1. Берестова І. Е. Правова категорія «публічний інтерес» з позиції системного підходу. Правова держава. 2019. № 33. С. 19–28.

2. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження: монографія. К.: Атіка, 2011. 420 с.
3. Білоусов Ю. В. Груповий позов: зарубіжний досвід та перспективи його використання в Україні. Університетські наукові записки. 2012. № 1 (41). С. 295–309.
4. Бобровник О. В. Треті особи в цивільному судочинстві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2014. 22 с.
5. Бондар І.В. Особисті немайнові правовідносини в цивільному процесі. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. № 4. С. 37–41.
6. Бонтлаб В. В. Тенденції гармонізації цивільного процесуального законодавства України та ЄС: науково-правовий аспект. Судова апеляція. 2015. № 1 (38). С. 71–76.
7. Васильєв С.В. Цивільне судочинство крізь призму судової практики. Алерта. 2021. 304с.
8. Голубєва Н.Ю. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів. Фенікс. 2021. 344с.
9. Бортнік О. Г., Степаненко Т. В. Особливості рішення суду у справах про захист прав та інтересів невизначеного кола осіб. Право і безпека. 2015. № 2 (57). С. 154–160.
10. Васильєв С. В. Цивільний процес: навч. посіб. Х.: Одиссей, 2008. 480 с.
7. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
8. Венедіктова І. В. Захист охоронюваних законом інтересів у цивільному праві: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 288 с.
9. Венедіктова І. В. Категорія охоронюваного законом інтересу в цивільному праві України. Приватне право. 2013. № 1. С. 146–158.
10. Войтовський В. С. Касаційне оскарження у цивільному процесі України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2017. 18 с.
13. Гетманцев М. Електронні докази в цивільному процесі: практика застосування новел законодавства. Підприємництво, господарство, право. 2019. №2. С. 19-23.
14. Гусєв О. Класифікація електронних доказів у цивільному процесі України. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 8. С. 18–22.
15. Демчишин І.І., Задорожня О.О. Електронні докази в господарському судочинстві України. Одеса, 2018. 39 с.
16. Ізарова І. О., Ханик-Посполітак Р. Ю. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханик-Посполітак. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : ВД «Дакор», 2018. 276 с.
17. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.
18. Комаров В. В. Цивільний процес у глобальному контексті. Право України. 2011. № 10. С. 22-23.
19. Комаров В. В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України. Х.: Право, 2012. 624 с.
20. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В.Окреме провадження: монографія. / за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 310 с.
21. Курс цивільного процесу: підруч. / Комаров В. В. та ін; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 1352 с.
22. Мельник Я. Обмеження судом цивільних процесуальних прав як інструмент забезпечення пропорційності в цивільному процесі. Підприємництво, господарство і право.2019. №1. С.21-27.
23. Петренко В. С. Електронні докази як елемент інформаційних технологій у цивільному судочинстві. Молодий вчений. 2018. № 1 (54). С. 111–115.
24. Погрібний С. О. Публічні інтереси у цивільному судочинстві та конституційному провадженні: міжгалузевий погляд на захист. Юридична Україна. 2019. № 1. С. 86–88.
25. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах» від 30 травня 1997 р. №8 із наст. змінами.

26. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення: 20.08.2019).
27. Про посилення судового захисту прав та свобод людини і громадянина : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 1997р. № 7.
28. Соколов М. «Цифрові» аргументи. Закон і бізнес. 2017. № 44 (1342). URL: https://zib.com.ua/ua/print/130861-yak_uregulovano_elektronni_dokazi_v_novih_procesualnih_kodek.html (дата звернення: 20.08.2019).
29. Ухвала Верховного Суду від 31 серпня 2018 року у справі № 813/179/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/76221555>.
30. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 20.08.2019).
31. Цивільне процесуальне законодавство України Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2004. № : 5. К.: Юрінком Інтер. 544 с.
32. Цивільне право та процес (2 частина) : навч. посіб. / кол. авт. [Коваленко А.В. (кер.), Круглова О. О. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 128 с.
33. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. д. ю. н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 604 с
34. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре»», 2005. 624с.
35. Штефан О. О. Цивільний процесуальний порядок захисту суб'єктивного авторського права: дис. на здоб. д. ю. н. 12.00.03. Київ, 2017. 602 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ URL: <http://sc.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України URL: www.reyestr.court.gov.ua/.
7. Офіційний веб-портал «Судова влада України» URL: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/>